

De Luxuria.

foeditatem corporalem, quæ semper euenit (nisi obfestum aliquod, aut necessitatem celebrare contingere) vel propter mentis euagationem, vel turbationem, ex illa cogitatione resultantem, vel ex sensuali delectatione, & tunc efficieniale, celebrare: melius tamen effici abstinere, ubi necessitas, obligatio, seu alia condescens causa non aderit: si vero nulla culpabilis causa praefuit, nec villa turbatio subsecuta est, potest ad libitum abstinere, si nult, foeditas enim illa corporalis, nihil, in quod est spirituale, potest. Et de seculari volenti communicare, melius est communione differre, ubi nulla concurrit necessitas, ob dictam causam, nisi tanta effici deuotio, aut preceptum urget, aut propter alia licita negotia, tempus differri non posset, aut denique pollutio frequens ex illusione Dæmonis, si ne eius culpa cauaretur, ut eum a communione retrahet, tunc non curandum. Dubitatur secundo an oscula, tactus, & amplexus sint peccata mortalia? Respondeatur, quod huiusmodi dubiupliciter considerari possunt, vel absolute, vel ut delectabili sunt. Absolutè nihil inordinatum in se habent, ideo absque omni culpa fieri possunt, in signum pacis, vel benevolentie, secundum loci consuetudinem, ut accidit mulieribus se obuiantibus, amicis sibi occurrentibus, consanguineis, vel dum haec sunt pueris, & puellis. Si autem considerentur, vt sunt delectabili secundum tantum, adhuc dubiupliciter considerari possunt, vel ex ipsis, ut sic delectabili operata, vel ex intentione operantis, & diligenter ea ad concubitum, & ut sic eandem speciem sortientur, ut concubitus, ad quem actualiter ordinantur, scilicet, si concubitus est inter coniuges, & licitus, erunt licita, dico (inter coniuges) nam si desiderarent se coniungere ante sponsalia, non licet, nec contactus pudendorum post sponsalia, ante uerba de presenti, dico, etiam (& licitus) vt enim huiusmodi osculis, & amplexibus, etiam cum uxore ad finem illicitum, effici peccatum: sed an mortale? Dico quod concubitus coniugatorum dubiupliciter illicitus esse potest, ut defumitur ex D.Tho.2.2.q.154.art.1, scilicet ratione materiae indebita, & ratione indebitæ circumstantie. Ratione materiae tunc est, quando vir extra uas naturale seminat, siue hoc faciat in toto actu concubitus, siue in fine ad impedientium generationem, ut facere solent, qui ex vxore liberos nolunt: sic faciebant Iudei filii, abutentes Thamar, vel quando se polluant absque concubitu, vel quando alter eorum est in publico adulterio, propter quod prohibetur ei debito redire, & reddendo illius turpitudinis patronus efficitur. cap.Sicut, 32.q.1.quod intellige, si non vult ponere, vt Glo.ibi. Vnde qua ratione prohibetur eis huiusmodi concubitus, prohibetur oscula, & amplexus, ad haec ordinata: & quia tales actus sunt peccata mortalia, quia contra finem matrimonij: ideo & haec mortalia sunt. Ratione circumstantie tunc est, quando haec fierent in loco sacro, sicut enim mortale effici cognoscere vxorem in loco sacro extra necessitatem, ita etiam vt huiusmodi osculis, & amplexibus, sic irreuerenter, vel quando haec sunt, eo quod eam amat nimis ardenter. c.Origo.32.q.4.Sed an hoc semper sit mortale? Respondeatur, quod huiusmodi actus ex fine speciem dicunt, qui enim amat vxorem nimis ardenter, intendens tamen semper ut ea tanquam vxore, non peccat plusquam venialiter, quia non exit limites matrimonij: qui autem sic libidinosè eam amat, ut totum suum finem in illa delectatione ponat, deuidiendo a fine, ad quem matrimonium ordinatum, qui est procreatio filiorum, & concupiscentia satiatio, ut fornicatio evitetur, aut amat ita ardenter, ac si non esset sua. Vnde si forte alterius vxor efficit, adhuc eam cognoscet, tunc eam osculando, & amplectendo hoc fine, mortaliter peccaret. Caiet, quo supra: & hoc modo intelligi debet Glo. in dicto cap. Origo. Si concubitus erit fornicarius, vel incestuoflus, sic & ipsa erunt.

De communiceando.

65 Dubium.

Oculi, &
amplexus,
que peccata
sunt.

Concubitus
coniugato-
rum dupli-
citer potest
esse illici-
tus.